

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 21. april 2021 blev i sag nr. 96309:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Gjensidige Forsikring
A.C. Meyers Vænge 9
2450 København SV

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I brev af 27/11 2020 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Sagsfremstilling

Hændelsesforløbet

[Klageren] driver selvstændig virksomhed som landbrugsmaskinmekaniker/... . I forbindelse med dette arbejde var han den 20. august 2019 i gang med reparation af en mixervogn, som sagens **bilag 1** vedlægges billeder af maskinen.

I forbindelse med arbejdet, stod lågen på vognen åben, da det ellers ikke var muligt at udføre reparationsarbejdet. I politirapporten er noteret, at lågen eller en sikkerhedsafskærmning, var afmonteret, dette er ikke korrekt, hvilket ligeledes fremgår af billederne i rapporten. Vognens funktion er således, at den benyttes til at blande foder i, og lågens funktion er at være lukket mens blandingen i vognen er i gang, og selvfølgelig åben, når fodret er blandet og skal ud, der er ikke tale om en 'sikkerhedslåge'. Da [klageren] var færdig med at svejse metalarmene på vognen, tændte han traktoren i tomgang, således mixeren kørte langsom rundt. Formålet var, at han efter at have udført reparationen ville tjekke, at alt var som det skulle være, og metalarmene ikke stødte på bunden af vognen. Idet han kiggede ind blev han uheldigt ramt på venstre side af hovedet af en af metalarmene, og blev revet delvist ind i vognen, hvor han blev trukket opad i mod lågen, hvor han kom i klemme. [Klageren] fik sig revet fri og fik slukket for traktoren, som sagens **bilag 2** vedlægges politirapporten.

Efter at [klageren] var kommet fri viklede han en trøje omkring det blødende hoved, og kontaktede selv alarmcentralen. Han blev fløjet med helikopter til ... hospital, hvor man kunne konstatere at han havde pådraget sig en svært dislokeret kraniefraktur med cerebralt ødem og hæmatom. [Klageren] blev akut opereret og lagt i koma i 9 dage på ..., som sagens **bilag 3** vedlægges journal

fra Der har efterfølgende været et lang genoptræningsforløb på neurorehabiliteringscenteret i ... samt på hjerneskadecenteret

Sagens behandling hos Gjensidige forsikring

Min klient har efter efterfølgende anmeldt ulykke til sin ulykkesforsikring hos Gjensidige. Gjensidige afviser i august 2020, at ulykken er dækket af forsikringen, idet der henvises til, at min klient har handlet groft uagtsomt i forbindelse med ulykken, som sagens **bilag 4**, vedlægges mail fra skadesbehandler ... til min klient.

I forbindelse med vurderingen af uagtsomheden fremgår det at Gjensidige har lagt vægt på følgende forhold:

- Der er tale om en stor og kraftig maskine som er egnet til at forårsage stor personskade
- Du oplyser, at du er landbrugsmaskinmekaniker. Du har indgående viden omkring maskinens kræfter og mekanik
- På venstre side af mixervognen var der afmonteret en sikkerhedsafskærmning
- Du havde selv tændt for mixervognen

Min klient har via sin forsikrings assurandør klaget over Gjensidiges vurdering af sagen, herunder at der er lagt vægt på, at der er afmonteret en sikkerhedsskærm, dette har dog ikke ført til anden vurdering, som sagens **bilag 5** vedlægges mail fra skadesbehandler ... til min klient af 21. august 2020.

Synspunkter

Det er min helt klare opfattelse, at ulykken den 20. august 2019 er omfattet af dækningen på min klients ulykkesforsikring hos Gjensidige, og at min klient ikke har handlet groft uagtsomt i forbindelse med ulykken.

Vurderingen af uagtsomheden tager udgangspunkt i forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2 og skal herefter ske ud fra en vurdering af forsikringstagerens skyldgrad og de øvrige omstændigheder.

Efter praksis kan der udvises en 'betydelige grad af uagtsomhed' uden at dækningen på ulykkesforsikringen bortfalder. Der stilles krav om, at den adfærd som forsikringstageren har udvist skal have indebåret en åbenlys fare for den indtrådte skade jf. fx U.1995.737H.

I forsikringsretlig forstand stilles der således krav om, at der er tale om en bevidst grov uagtsomhed, altså at forsikringstageren faktisk har indset, at ulykkens indtræden er en mulig og nærliggende følge af forsikringstagerens handling.

Herudover må der endvidere tages en proportionalitetsvurdering i betragtning, således at jo mere alvorlig skade desto højere grad af uagtsomhed skal der til, for at der kan tales om grov uagtsomhed, der tilsidesætter forsikringsdækningen.

Bevisbyrden for grov uagtsomhed påhviler selskabet, altså i nærværende sag Gjensidige forsikring.

I nærværende sag er der ikke tale om, at min klient har indset, at der var åbenlyst fare for, at han ville blive ramt i venstre side af hovedet af en af metalarmene på mixervognen. Min klient er rigtig nok uddannet landbrugsmaskinmekaniker, og netop derfor har han udført arbejdet på den eneste mulige måde, fordi han vidste hvorledes opgaven skulle løses. Der er ikke tale om, at han har til-

sidesat en sikkerhedsforskrift eller andet, men blot at han har udført reparationen således som det var muligt. Det var ikke muligt, at løse opgaven uden at sætte maskinen i gang, da metalarmene ikke kan drejes med håndkraft. Min klient startede kun traktoren i tomgang, således armene i maskinen bevægede sig så langsom som muligt og forsøgte således, at udføre arbejdet så sikkert som muligt, da der rigtignok er tale om en stor maskine med stor kraft.

Det er anført af selskabet og Politiet, at der er afmonteret en sikkerhedsafskærmning, dette er ikke korrekt, hvilket ligeledes fremgår af billederne i politirapporten samt billederne i bilag 1, der er ikke nogen 'sikkerhedslåge' eller 'afskærmning' på vognen, der kan afmonteres.

Det bemærkes endvidere, at min klient var den eneste person tilstede i forbindelse med ulykken, og at han har forklaret hændelsesforløbet ud fra hvad han kan huske, men han er reelt set ikke klar over, om han er snublet eller har fået overbalance i forbindelse med, at han ville kigge ind i maskinen, da han ikke har erindring herom.

Der er tale om en meget alvorlig personskade, og graden af den udviste uagtsomhed står ikke mål med afvisning af forsikringsdækningen.

Endvidere bemærkes det, at der generelt set kan være en øget risiko for alvorlig tilskadekomst i forbindelse med arbejde med store maskiner med stor kraft, men dette gør ikke, at der er en lettere adgang til for selskabet at afvise dækning begrundet i grov uagtsomhed, nok nærmere, at der generelt er tale om et arbejde med øget risiko for alvorlige skader."

Selskabet har i brev af 26/1 2021 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Fakta

Den 4. marts 2020 modtager vi en anmeldelse fra klager, hvor han anmelder svær kranielæsion og blødning i hjernen. Han oplyser videre, at skaden er sket ved reparation af mixervogn, hvor han får hovedet i klemme i roterende rotor.

Vi taler med ham samme dag, og vi har noteret følgende i sagen: 'han oplyser, at han lige havde repareret en foderblander og tændte for maskinen, han skulle lige tjekke, om den var ok og stak hovedet lidt for langt ind i en stor sidelem 1x1 m, han havde ikke lige tænkt på, at blandearmen kom, så hans hoved blev ramt/kom i klemme, så han fik svær hovedskade'. Vi aftalte, at vi ville sende en samtykkeerklæring, så vi kunne indhente politirapport og journal fra

Den 7. april 2020 har vi modtaget både politirapport og journal. Klager har forklaret til politiet, at han var i færd med at reparere en mixervogn, og i den forbindelse skulle der svejses nogle metalarme på inde i mixervognen. Han tændte for traktoren og dermed også for mixervognen, så den kunne rotere. Han svejsede ikke mere, da mixervognen roterede, men han ønskede at få en metalarm ned i bunden af mixervognen, som han derefter skulle svejse fast. Han kiggede ind ad en luge for at se, hvornår metalarmen var i bunden. Da han stak hovedet ind ad lugen, blev han ramt i baghovedet af en metalarm.

Vi sender nogle spørgsmål til klager den 24. juni 2020, som svarer tilbage den 5. juli 2020. Han oplyser, at han var ved at afprøve en mixervogn og kiggede ind af lågen for at se, om det kørte, som det skulle. Herved overser han en roterende arm i mixervognen, som han herefter får hovedet

klemte i (mellem armen og siden af mixervognen). Han svarer 'nej' til, at der skete noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt, og 'nej' til at han gled, faldt eller snublede. På vores spørgsmål om, hvad der efter hans mening var den direkte årsag til skaden, skriver han 'Uopmærksomhed vedr. afprøvning af mixervognen.'

Ud fra oplysningerne i sagen vurderer vi, at skaden er sket ved grov uagtsomhed og afviser skaden den 7. juli 2020.

Klager oplyser til sin assurandør, at han ikke forstår afvisningen, og at han ikke havde fjernet nogen sikkerhedslåge. Assurandøren beder os derfor se på sagen igen den 20. juli 2020.

Til orientering sender vi en mail til klager den 21. august 2020 med et uddrag fra politirapporten, hvor der står, at gerningsstedsundersøgelsen viste, at der var afmonteret en luger, så sneglen kunne repareres indefra.

Vurdering

Ulykkesforsikringen dækker ikke skader, som skyldes forsikredes grove uagtsomhed, hvilket fremgår af punkt 19.14 i gældende forsikringsbetingelser 2123001.

I den aktuelle sag er der tale om, at klager bevidst stikker hovedet ind gennem en luger i en mixer-vogn i forbindelse med reparation. Vi er enige om, at der ikke er tale om en sikkerhedslåge i den forstand, men om en luger, som er lukket, når foderet blandes, og som står åben, når det blandede foder skal ud igen. Lige inde bag lugen kører metalarmene rundt, så foderet blandes.

Der er tale om en stor maskine med mange kræfter, da den skal kunne blande mange tons foder. Klager er uddannet landbrugsmaskinmekaniker og bør derfor vide, at man aldrig må stikke hovedet ind ad lugen på sådan en mixervogn, uden at maskinen er helt slukket. Det er simpelthen alt for farligt.

I dette tilfælde oplyser klager selv, at han starter traktoren og dermed også mixervognen, så armene kunne rotere. Han skulle have en af armene ned i bunden, så han kunne svejse den fast. Derefter stikker han hovedet ind ad lugen for at se, om armen havde ramt bunden af mixervognen. Han er altså helt bevidst om, at armene roterer, da han stikker hovedet ind ad lugen.

Det er vores vurdering, at det må betegnes som groft uagtsomt, når klager stikker hovedet ind ad lugen, imens der er tændt for mixervognen, og armene kører rundt, uanset hvor langsomt de kører rundt. Der er tale om en helt bevidst handling fra klagers side. Vi vurderer også, at der har været tale om en indlysende fare for den indtrådte skade.

Klagers advokat skriver, at klager reelt set ikke er klar over, om han er snublet eller har fået overbalance i forbindelse med, at han ville kigge ind i maskinen, da han ikke har erindring herom. Hertil må vi holde os til oplysningerne i politirapporten, som ikke beskriver noget om dette samt til klagers egne svar på vores spørgsmål om netop det samme. Han skriver selv, at han ikke hverken gled, faldt eller snublede."

Ankenævnet for Forsikring

5.

96309

Klagerens advokat har i brev af 3/2 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har modtaget Gjensidige Forsikrings bemærkninger af den 26. januar 2021.

I den forbindelse er det vigtigt, at få præciseret, at det hændelsesforløb, der er gengivet i politirapporten ikke er korrekt. Min klient var på ulykkestidspunktet færdig med reparationen af vognen, og startede denne med traktoren i tomgang, for at tjekke at de mixerarme han have repareret ikke stødte på bunden af vognen, han skulle ikke have armene ned i bunden af vognen for at svejse dem fast, dette giver ingen mening i forhold til konstruktionen af maskinen, at dette skulle være tilfældet. Grunden til at dette er vigtigt, er blot for at præcisere, at min klient ikke stak hele hovedet ind i vognen, for at se præcis hvornår armene ramte bunden, men at han forsigtigt kiggede ind for at tjekke at alt ved reparationen var i orden.

Min klient oplyser i den forbindelse, at afhøringen af ham muligvis bærer præg af, at han få dage inden var kommet ud af koma og stadig var indlagt, da han blev afhørt.

[Klagerens] pårørende, ... bemærker følgende:

Tidspunkt for afhøringsrapport via telefon var d. 7/9-2019, altså blot 17 dage efter ulykken, meget tidligt i forløbet. De første 9 dage lå han i koma. Den 7/9 var han stadig indlagt, var ej sig selv og havde store huller i hukommelsen. Desuden led han af vrangforestillinger, så skygger og hans 'realitets opfattelse' stemte ikke overens med virkeligheden. Desuden havde han krampeanfald, og fik konstateret Epilepsi i samme periode. Ifølge hans sygejournal, havde han store kognitive udfordringer på dette tidspunkt, som påvirkede koncentration, hukommelse og evnen til opmærksomhed. Der var ingen af os, eller nogen anden som var sammen med [klageren], mens han talte med politiet. Den pågældende politibetjent har ikke kunne vide, at [klageren] led af ovennævnte, skønnede derfor [klageren] egnet til afhøring' og har derfor taget hans ord for 'gode varer'. [Klageren] var den eneste, som var til stede ved ulykken, hans oplevelse af, hvad der reelt skete, hvornår, mener vi, skal tages med stort forbehold pga. skaden.

Vi har talrige eksempler på, at [klageren] hukommelse ikke stemmer/stemte overens med virkeligheden omkring ulykkestidspunktet og tiden efter. Fx udtalte han til politibetjenten, at ulykken 'efter sigende ikke skulle give varige mén', det havde ingen sagt til ham og er et eksempel på, at hans realitetssans var meget forringet.

Hans oplevelse dengang, altså på tidspunktet for, hvornår afhøringsrapporten er lavet, var også, at 'han havde viklet en trøje omkring hovedet og efterfølgende taget et billede af dette med sin telefon og sendt til alarmcentralen', ingen af delene er sande. Dog fortalte han denne version til alle i de efterfølgende uger.

Sætningen i Gjensidiges brev; 'han havde ikke lige tænkt på, at blandearmen kom' er direkte provokerende. Han **var** klar over den roterende rotor, men han har troet, at han kunne nå at kigge ind, fordi de bevægede sig **langsomt** rundt.

Vedrørende besvarelsen af spørgsmål til Gjensidige, skal det bemærkes at [klageren] er kraftig ordblind, og får ofte ikke ord eller vendinger med, i sin forståelse af skriftlig tekst. Han er meget dårlig til at formulere sig skriftligt.'

Selskabet har i brev af 17/2 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Advokaten stiller spørgsmål til oplysningerne i politiet afhøringsrapport grundet klagers helbreds mæssige tilstand på afhørings tidspunktet. Samtidig vil advokaten præcisere, at klager ikke stak hele hovedet ind i vognen for at se, hvornår armene ramte bunden. Han kiggede forsigtigt ind for at tjekke, at alt ved reparationen var i orden.

Vi finder ikke grundlag for, at skaden skulle være sket anderledes, eller at politiet skulle have optaget fejlagtig rapport. Selvom klager efter advokatens oplysninger havde kognitive udfordringer på tidspunktet for afhøringen, må vi stadig lægge klagers egne oplysninger til grund.

Den 4. marts 2020, altså godt et halvt år efter ulykken, taler vi med ham i telefonen. Her oplyser han blandt andet, at han lige havde repareret en foderblander og tændte for maskinen. Han skulle lige tjekke, om den var ok og stak hovedet lidt for langt ind i en stor sidelem. Sætningen 'han havde ikke lige tænkt på, at blandearmen kom, så hans hoved blev ramt/kom i klemme' var ikke ment provokerende, men skulle blot understrege at han naturligvis ikke gjorde det med vilje.

Den 24. juni 2020 sender vi klager nogle spørgsmål, som klager besvarer den 5. juli 2020, altså knap et år efter ulykken. De første fem spørgsmål og hans svar er:

...

Blot for at opsummere, så er der ikke uenighed om, at klager havde tændt for mixervognen, hvormed armene kørte rundt. Ikke hurtigt, men langsomt.

Der er heller ikke uenighed om, at klager var klar over, at armene roterede.

Og der er heller ikke uenighed om, at klager stak hovedet ind ad lugen på mixervognen. Ikke hele hovedet, men en så stor del af hovedet, at hovedet kunne komme i klemme mellem armen og siden af mixervognen.

Vi mener fortsat, at det er groft uagtsomt, når klager stikker (noget af) hovedet ind gennem lugen, hvor nogle metalarme roterer lige inden for lugen. Han ved, at det er en stor maskine med mange kræfter, som skal kunne blande mange tons foder. Han bør også vide, at man aldrig må stikke hovedet ind ad lugen, uden at der er helt slukket for maskinen.

Efter vores opfattelse er der en indlysende fare for, at netop en skade som den indtrådte, ville kunne ske."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af politiets afhøringsrapport af 7/9 2019 fremgår bl.a.:

"Adspurgt til hændelsen d. 20/08-19 forklarede afhørte, at han var ved at reparere på en mixer-vogn han havde købt ... og skulle i den forbindelse reparere og svejse nogle metalarme fast i selve mixervognen.

Afhørte havde slukket for svejseapparatet og taget hjelmen af. Afhørte havde startet for traktoren for at få mixervognen til at rotere. Afhørte skulle have en af metalarmene roteret ned i bunden for at svejse den fast.

Da afhørte skulle konstatere om metalarmen havde ramt bunden af mixervognen, kiggede han ind ad en lue i mixervognen. Afhørte blev her ramt i baghovedet af en metalarm der pressede ham ned i bunden af mixervognen. Afhørte blev delvist trukket ind i mixervognen og lå her i spænd mellem metalarmene.

Afhørte fik revet sig fri og slukket for traktoren og mixervognen."

Af politiets anmeldelsesrapport af 7/9 2019 fremgår bl.a.:

"Forurettede [klageren] forklarede kort, at han var i færd med at reparere en mixervogn og i den forbindelse skulle der svejses nogle metal 'arme' på inde i mixervognen. Afhørte forklarede, at han tændte for traktoren og dermed også for mixervognen, således den kunne rotere. Afhørte svejsede ikke mere da mixervognen roterede, da han ønskede at få en metalarm ned i bunden af mixervognen, som han derefter skulle svejse fast.

Afhørte havde slukket for svejseapparatet og ville så kigge ind ad en lue for at se, hvornår metalarmen var i bunden. Da afhørte stak hovedet ind ad luen, blev han ramt i baghovedet af metalarmen, som pressede hans hoved ned i bunden af vognen og trak overkroppen mere eller mindre ind i mixervognen hvor han lå i spænd."

Af klagerens svar på selskabets spørgsmål af 5/7 2020 fremgår bl.a.:

"1. Beskriv så udførligt som muligt, hvad der skete.

Jeg var ved at afprøve en mixervogn, jeg kiggede ind af lågen for at se, om det kørte som det skulle. Herved overser jeg en roterende arm i mixervognen som jeg herefter får hovedet klemmt i (ml. arm og siden af mixervognen). Herefter lykkedes det mig at trække hovedet ud, idet at kraniet knuser.

2. Over hvor lang tid foregik det?

Selve ulykken tog kun få sekunder.

3. Skete der noget usædvanligt, uventet eller tilfældigt udover selve personskaaden?

Nej.

4. Gled, faldt eller snublede du? Hvis ja, beder jeg dig beskrive omstændighederne nærmere.

Nej.

5. Hvad var efter din mening den direkte årsag til skaden?

Uopmærksomhed vedr. afprøvning af mixervognen."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"19. Forsikringen dækker ikke

...

19.14

Skade der skyldes tilskadekomnes grove uagtsomhed eller selvforskyldte beruselse, herunder påvirkning af narkotika eller andre lignende stoffer. Dette gælder uanset tilskadekomnes sindstilstand eller tilregnelighed. Eventuel dødsfaldserstatning bliver dog udbetalt, hvis der efterlades ægtefælle eller umyndige børn, og forsikringen har været i kraft i mindst 1 år."

Nævnet har fået forelagt fotos af landbrugsmaskinen og politiets fotomappe fra ulykkesstedet.

Nævnet udtaler:

Klageren fik den 20/8 2019 en svær kranielæsion og blødning i hjernen, da han fik hovedet i klemme i en landbrugsmaskine. Han havde svejset metalarme på en fodermixervogn. Han tændte derefter maskinen, og mixerarmene drejede langsomt rundt. Han kiggede ind gennem en lem på 1x1 meter for at tjekke, at metalarmene ikke stødte mod bunden af vognen. Han blev ramt på siden af hovedet af en metalarm og blev delvist revet ind i fodermixervognen.

Klageren ønsker dækning for ulykken. Han har anført, at det ikke var muligt at udføre reparationsopgaven uden at sætte maskinen i gang, at metalarmene ikke kan drejes med håndkraft, og at han satte maskinen i tomgang, så metalarmene drejede så langsomt som muligt. Han har videre anført, at han ikke stak hele hovedet ind i vognen, men kiggede forsigtigt ind.

Selskabet har afvist at dække ulykken, idet klageren udviste grov uagtsomhed. Selskabet har anført, at klageren vidste, at metalarmene roterede, da han stak hovedet ind, at han som landbrugsmaskinmekaniker burde vide, at dette er for farligt, og at det er en stor maskine med mange kræfter.

Af klagerens besvarelse af selskabets spørgsmål fremgår det, at klageren ikke gled, faldt eller snublede, men kiggede ind af lågen for at se, om det kørte, som det skulle, og at ulykken skyldtes uopmærksomhed, og at han overså en roterende arm i mixervognen.

Af forsikringsbetingelsernes punkt 19.14 fremgår det, at forsikringen ikke dækker skade der skyldes klagerens grove uagtsomhed.

Nævnet finder, at klageren har handlet på en sådan måde, at der var indlysende fare for den indtrådte personskade. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse, da klageren har handlet groft uagtsomt.

Ankenævnet for Forsikring

9.

96309

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren via en sidelem stak sit hoved delvist ind i fodermixervognen, som han havde tændt. Nævnet bemærker, at det af sagens oplysninger må lægges til grund, at klageren ikke gled, faldt eller snublede. Det bemærkes, at inspektion af reparationen af fodermixervognen må antages at kunne ske på anden måde end ved at stikke hovedet ind ad sidelemmen.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren er uddannet landbrugsmaskinmekaniker og dermed er bekendt med fodermixervognens kraft og åbenbare farlighed, hvis legemsdele kommer ind til de roterende metalarme.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder at metalarmene ikke kan drives med håndkraft og kun drejede langsomt rundt og af klageren i en længere periode efter ulykken led af vrangforestillinger m.v., hvorfor klagerens udsagn om ulykken må ages med forbehold – kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.



Peter Thønnings